

نامه ای رسمی خطاب به شهردار محترم شیراز، جناب آقای محمدحسن اسدی

تغییر بی‌پاسخ؛ مطالبه شفافیت در هویت بصری سازمان حمل‌ونقل بار شیراز

بی‌شک، احترام به قانون و حقوق شهروندی، سرمایه‌ی اصلی اعتماد عمومی به مدیریت شهری است. انتظار می‌رود شهرداری شیراز با شفاف‌سازی در این خصوص، گامی دیگر در مسیر مردم‌سالاری شهری و مسئولیت‌پذیری بردارد.

به گزارش خبرنگاران گروه فرهنگ، هنر و رسانه خبرگزاری گزارش خبر، محمدناصری راد مستندساز و مطالبه‌گر اجتماعی در نامه ای سرگشاده خطاب به شهردار شیراز آورده است:

جناب آقای محمدحسن اسدی
با سلام و احترام،

در روزگاری که مسئولان شهری از شفافیت، قانون‌گرایی و پاسخ‌گویی به عنوان اصول کلیدی مدیریت شهری یاد می‌کنند، انتظار می‌رود سازمان‌های وابسته به شهرداری نیز در عمل، پایبندی به همین اصول را نشان دهند. شهروندان امروز دیگر تماشاگر نیستند؛ آنان با نگاه نقادانه و مطالبه‌گر، عملکرد نهادها را زیر ذره‌بین دارند.

و اما در ماه‌های اخیر با کمال تعجب، شاهد آن بودیم که لوگوی یکی از سازمان‌های وابسته به شهرداری، یعنی سازمان حمل‌ونقل بار، بدون اطلاع‌رسانی عمومی و شفاف‌سازی لازم، دستخوش تغییر شده است؛ اقدامی که شائبه‌ی نبود روند قانونی و فقدان مشارکت کارشناسانه در آن، نگرانی‌هایی را در میان شهروندان و دغدغه‌مندان حوزه مدیریت شهری برانگیخته است.

در همین راستا، سوالاتی جدی در خصوص تغییر هویت بصری سازمان حمل‌ونقل بار شهرداری شیراز مطرح است:

آیا این سازمان، بدون طی فرآیند قانونی و بدون اخذ مصوبه یا تأیید از مراجع ذی‌صلاح، اقدام به طراحی و استفاده از نشان جدید کرده است؟

در صورت انجام این تغییر، فرآیند کارشناسی و مطالعات مرتبط در حوزه زیبایی‌شناسی شهری، کارکردشناسی و روان‌شناسی مخاطب تا چه میزان لحاظ شده است؟

از این رو مطابق بررسی‌ها، قوانین و مقررات صریحی در خصوص الزامات قانونی مربوط به تغییر در هویت سازمانی وجود دارد. از جمله:

ماده ۵۴ اساسنامه سازمان‌های وابسته به شهرداری‌ها:

هرگونه تغییر در عنوان، نشان، ساختار بصری یا هویت سازمانی، منوط به تصویب شورای اسلامی شهر و تأیید شهرداری مرکز است. تخطی از این ماده تخلف اداری محسوب می‌شود و فاقد وجهت اجرایی است.

ماده ۵۲۵ قانون مجازات اسلامی (بخش تعزیرات):

هرکس بدون مجوز از نشان‌ها، علائم، مهرها یا لباس‌های رسمی متعلق به دولت نمادهای عمومی یا نیروهای مسلح استفاده کند یا آن‌ها را جعل نماید، به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم خواهد شد.

ترکیب نشان شهرداری شیراز (که نماد رسمی ثبت شده و قانونی است) با عناصر دیگر و استفاده عمومی از آن در صورت نداشتن مجوز، مصداق استفاده غیر مجاز از نماد رسمی عمومی است.

اصل ۵۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران:

همه دریافت‌ها، پرداخت‌های دولت باید در بودجه کل کشور منظور شود.

هرگونه هزینه کردبیت المال (شامل طراحی لگو، چاپ، تبلیغات، تعویض تابلو و...) خارج از روال قانونی مصوب، ممکن است مشمول سوءمدیریت منابع عمومی تلقی شود و قابلیت بررسی در دیوان محاسبات یا سازمان بازرسی کل کشور را دارد.

با توجه به موارد فوق، به نظر می‌رسد که اقدام صورت‌گرفته فاقد پشتوانه قانونی و اداری لازم است و می‌تواند مصداق تخلف اداری محسوب شود. انجام هرگونه تغییر در هویت سازمانی، بدون مصوبه رسمی و تأیید مراجع ذیصلاح، نه تنها اعتبار قانونی ندارد، بلکه می‌تواند تبعات حقوقی و انضباطی برای مدیران مربوطه در پی داشته باشد.

باید توجه داشت که لوگوها صرفاً نمادهای تزئینی نیستند. آن‌ها بخشی از زبان ارتباطی شهر با شهروندانند؛ حامل معنا و حافظ هویت. تغییر در هویت بصری یک نهاد عمومی، به‌ویژه در بدنه شهرداری، نیازمند نگاه دقیق، تخصص‌محور و برخوردار از مشروعیت قانونی است.

بر اساس بررسی‌ها، به‌نظر می‌رسد لوگوی جدید سازمان حمل‌ونقل بار شیراز، تلفیقی از نشان رسمی شهرداری و نمادی مربوط به طرح تردد مکان‌زمانی ناوگان بار شهری است؛ نمادی که ذاتاً موقتی، کاربردی و با کارکرد ترافیکی تعریف شده بود، اما اکنون در قالب یک هویت دائمی سازمانی ظاهر شده است. این ادغام ممکن است از نگاه برخی، تلاشی برای یکپارچگی تلقی شود، اما در واقع، از منظر حقوقی و زیبایی‌شناختی، نیازمند بررسی دقیق و پاسخ‌گویی مسئولانه است.

لذا از جنابعالی تقاضا دارم:

۱. به‌صورت شفاف اعلام فرمایید که فرآیند قانونی این تغییر چگونه طی شده است؟

۲. در صورت وجود تخلف یا اقدام شتاب‌زده، دستور بررسی و اصلاح روند توسط نهادهای ناظر شهرداری را صادر فرمایید.

۳. گزارش این تصمیم و جزئیات مستندات آن، جهت آگاهی عموم شهروندان منتشر شود.

بی‌شک، احترام به قانون و حقوق شهروندی، سرمایه‌ی اصلی اعتماد عمومی به مدیریت شهری است. انتظار می‌رود شهرداری شیراز با شفاف‌سازی در این خصوص، گامی دیگر در مسیر مردم‌سالاری شهری و مسئولیت‌پذیری بردارد.

همچنین از رسانه‌ها، خبرگزاری‌ها و فعالان حوزه شهری دعوت می‌کنم این مطالبه را همراهی کرده و اجازه ندهند تخلف یا تصمیمات غیرمستند، عادی‌سازی شود.

شایان ذکر است تصاویر و مستندات مرتبط با این تخلف به پیوست این نامه ضمیمه شده‌اند.

این نامه به صورت سرگشاده منتشر شده و در اختیار رسانه‌ها و خبرگزاری‌های کشور قرار می‌گیرد.

با احترام،

محمد ناصری‌راد

مستندساز و مطالبه‌گر اجتماعی

تاریخ: ۲۹/۴/۱۴۰۴

محل: شیراز